

Veduta ob reki Ljubljanici

Avtorica članka: Jadranka Grmek, univ.dipl.inž.arh.

Villa urbana je nova, sodobna stavba v mestnem središču Ljubljane ob Poljanskem nasipu.

Pridružuje se vrsti palač in značilni historičnih stavb, ki se nizajo na desnem bregu Ljubljanice od Tromostovja proti vzhodu. Z njeno gradnjo se je dokončno revitaliziral in preoblikoval nekdanji predmestni del v ubrano urbano celoto.

Stavba zavzema cca 3.700 m² zemljišča, pod zemljo je 10.800 m² bep, nad zemljo 7.288 m² bep. V njej je v pritličju in mezzaninu poleg kavarnarje več poslovnih prostorov. V nadstropjih je 80 stanovanj velikih 50–250 m². Lokali in stanovanja so povezani s parkirišči in servisnimi prostori v treh kletnih etažah. Ves kompleks je nadstandardne izvedbe glede na dimenzije prostorov in po kakovosti vgrajenih materialov, stavbnega pohištva, finalnih oblog in tehnične opreme za ogrevane in hlajenje. Ekskluzivno so oblikovani in opremljeni tudi skupni prostori.

Karakterističen je osrednji, večetažni zračni prostor, osvetljen skozi stekleno streho, v katerem so lebdeče stopnišče, panoramsko dvigalo in balkonski dostopi do stanovanj. Stene, ki segajo čez vsa nadstropja, so obložene z mozaikom kiparja dr. Marka Rupnika.

Villa urbana je arhitektura, ki je subtilno vpeta v neposredno in širšo mestno okolico. Povzema tipologijo koncentrirane zazidave, značilne za mestna središča, in se hkrati odlikuje po jasno izraženih stavbnih delih. Ti so artikulirani glede na neposredni urbani kontekst. Še posebej je to vidno na obdelavah fasadnih površin.

Parterni del stavbe pokriva celotno zemljišče in je oblikovan kot nevtralni stavbni blok oziroma kot podstavek dominantnima stavbama, imenovanima Villa urbana. Severno ležeča vila oblikuje rob Poljanskega nasipa, druga zapolnjuje prostor ob Barvarski stezi. Ob Kapiteljski ulici se kamniti podstavek zaključuje v gabaritih historične srednjeveške zazidave. Novo in obstoječe ob Poljanskem nasipu, Barvarski stezi in ob Kapiteljski ulici je harmonizirano v celoto.

V spodnjem, parternem delu kompleksa, obloženim s sivo-zelenim kamnom »verde fountain«, so vsi glavni vhodi in izložbene odprtine poslovnega programa. Najbolj je izpostavljen vogal na stičišču Poljanskega

nasipa in Barvarske steze, kjer je glavni vhod v objekt. Tu je pod stekleno streho široko kamnito stopnišče, ki se na ulični strani zaključuje s fontano. Ta je izdelana iz granitnih elementov, v katere so vdolbeni ovali. Po njih se pretaka voda, kot v imenitnih antičnih ali renesančnih italijanskih vilah. Nad vhodom je na najbolj izpostavljenem vogalu močno poudarjen večetažen vogalni konzolni pomol, ki podobno kot parterni vhod markira vozlišče in stik novega z obstoječim. Nad njim je še lebdeča nadstrešnica, ki markira stavbo v širšem prostoru.

Urbano oblikovani vili, po katerih ima stavba ime, sta monolitna stavbna bloka pravokotnih oblik. Oba sta petnadstropna in imata še terasno etažo. Med seboj se razlikujeta po barvnem odtenku, opečno rdečem ob Ljubljanici in svetlo rumenem v osrednjem delu.

Fasade imata elegantno členjene z do tal segajočimi okni, ložami, balkoni in s steklenimi izzidki. Vsaka odprtina ima na spodnji strani bel poudarek iz bele pločevine. Razporeditev teh elementov je skupaj s fasadno oblogo na pogled naključna, dejansko pa je vpeta v natančen red merskega sistema 9 polj v okviru konstrukcijskega rastra. Ta definira tudi dimenzije velikoformatnih fasadnih plošč.

Naročnik je želel čim bolj kakovostno fasadno oblogo, ki bo iz naravnega materiala, dolgotrajna in ne bo spremenila vizualnih in tehničnih karakteristik, tudi časoma in ob spremembah vremena.

Arhitekti smo želeli enoviti barvni in površinski videz, prezračevano obešeno fasado ter dobre energetske lastnosti. V kontekstu izbire med različnimi naravnimi materiali, kot je na primer kamen, kompozitne fasadne plošče ali opečne klinker obloge, se je kmalu izkristaliziralo, da je ustrezna le opečna fasadna obloga.

Izbrane so bile NBK – Keramik GmbH & Co – Terrart, opečne velikoformatne fasadne plošče. Proizvajalec je zagotovil tehnično zanesljivo in z vsemi standardi skladno izvedbo. Posebno velike opečne plošče modularnih dimenzij večinoma v rastru 83.3/180/4cm

Večstanovanjska stavba

VILLA URBANA

Ljubljana, Poljanski nasip

Leto dokončanja: 2008

Arhitekta:

Prof. Boris Podrecca, univ. prof., mag. arh.
Jadranka Grmek, univ. dipl. inž. arh.

so bile izdelane po naročilu posebej za ta objekt. Neobičajno velike dimenzije so terjale veliko inovativne tehnične priprave. Posebno skrbna je bila že sama tovarniška izdelava plošč, ker se pri tolikšnih dimenzijah izraziteje pokažejo učinki naravnih materialov, kot so raztezanje in mogoče zvijanje. V tovarni so tudi oblikovali vidne robove vsake plošče, tako da so vizualno zaprli karakteristične kanale v ploščah. Posebnost je bila tudi izdelava vogalnikov, saj tako velikih vogalnih elementov ni mogoče izdelati kot monolitne plošče. Vsemu temu je sledila še prilagojena priprava sistema pritrdjevanja in podkonstrukcije. Tovrstnih velikoformatnih opečnih plošč na gradbišču ni mogoče prirepati, zato je morala biti gradnja AB-konstrukcije in predhodna priprava plošč in podkonstrukcije izredno natančna. Posledica zahtevne tehnične izvedbe in naravnega materiala so sodobne, kakovostne in zelo estetsko oblikovane fasade.

Villa urbana je postala sestavni del Ljubljanskih vedut ob reki Ljubljanici in z gradu. V množici hiš je nevsiljivo razpoznavna dvojica, vila bloka, ki jim dajejo karakteristično podobo fasade iz opečnih plošč v toplih rdeče-rumenkastih odtenkih.